

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felolós szerkesztő: Samfal János.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 K
Félévre --- 13 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 3 Sár.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
: : : delési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepe napok kivételével
mindennap d. a. 5 Sár.

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 38. szám.

Szerda, február 17.

Nagy küzdelmeink az oroszszal. — A németek óriási győzelme.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában az általános helyzet nem változott. Csak tüzérségi harcok folytak.

A kárpáti arcvonalon hevesen harcolnak. Az oroszoknak a szövetségesek állásai ellen intézett több nappali és éjjeli támadását, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertük és négyszáz orosz elfogtunk.

Bukovinában a hadműveletek kedvezően alakulnak. A Szereth-vonalat átléptük s az oroszokat folytonos ütközetek között a Pruth felé visszazoritottuk.

Kolomeától délre nagyobb harcok fejlődtek. Itt tegnap több mint ötszáz orosz foglyul ejtettünk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 16.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:

Az üldözési harcok a kelet-poroszországi határ mentén továbbra is igen kedvező lefolyásuak.

Lengyelországnak a Visztulától északra eső részében rövid harcok után elfoglaltuk Bleisk és Plock helységeket s mintegy egyezer hadifogoly jutott kezünkre.

Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében nevezetes dolog nem történt

A külföldi sajtó a legkalandosabb híreszteléseket közli arról, hogy a németek február elején Bolymowtól keletre vívott harcok alatt mérhetetlen veszteségeket szenvedtek volna. Megállapítjuk, hogy a németek veszteséget a támadásoknál elért sikerekhez képest csekélyek voltak.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Irodának jelenti Berlinből: A legfőbb hadvezetőség közli:

A mazuri tavaknál lefolyt kilencnapos csatában a tizenegy gyalogos és lovas hadosztályból álló orosz sereget nemcsak a mazuri tavak környékéről, hanem a határon túl is visszavetettük s teljes körülményekkel megsemmisítettük. Az oroszoknak csak kis része menekülhetett a Suvalkitól és Augusztovtól keletre fekvő erdőségekbe.

Az ellenség vesztesége nagyobb ötvenezernél. Negyvennél több ágyut, hatvan gépfegyvert s megszámlálhatatlan mennyiségű hadiszert zsákmányoltunk.

A császár a döntő küzdelemnél jelen volt. A győzelem kivívásában úgy a régi csapatok, mint az újoncok részt vettek.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Berlinből sürgönyzik:

A február 14-iki harcokban a német csapatok a császár szemeláttára verték ki az oroszokat Lyckből.

A császár a városba vonulásakor megjelent a katonák között, akik nagy tömeg orosz fogoly jelenlétében a „Deutschland über Alles“-t énekelték. A császár beszédet intézett a katonákhoz s beszédét így végezte:

— Méltók vagytok őseitekhez s hiszem, hogy addig nem tágtok, amíg az ellenséget teljesen le nem veritek. (M. T. I.)

A nyugati világcsata.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 16.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről:

Az általunk St-Eloinál elfoglalt angol lövészárkok ellen intézett ellenséges támadásokat visszavertük. Ezenkívül nincs különösebb jelenteni való.

Albánok a szerbek ellen. — Benyomultak Szerbiába.

Budapest, február 16. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Nisből sürgönyzik: A szerb sajtóiroda jelenti:

Az albánok tegnap nagy csoportban átlépték a határt a prizrendi kormányzóságban. Az ellenség szárbeli főlénye miatt csapataink és hatóságaink visszavonultak. Az albánok Zapol, Topaljana, Glavocsnitea irányában nyomultak előre. A távirat, telefont elpusztították.

Budapest, február 16. A „Torontal” eredeti távirata. Nisből sürgönyzik: A szerb sajtóiroda jelenti: Az albánok támadása egyre jobban terjed. Ujabbán Vrbaničát, Djenit és Vranistét megszállották s Djuriciól keletre Kurudervent felé nyomulnak. Száz emberünk harcképtelen lett. A Djuri-i garnizonról, mely nem tudott idejében menekülni, nincs hír.

HIREK.

— Küldjünk katonáinknak termosüvegeket, teát, konyakot, likört, csokoládét, caces-t! Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV., Váci-utca 38.

— Kunos Ignác előadása a Vörös Félholdért. Mint ismeretes, a torontali közművelődési egyesület szabadliceumának keretében török fegyvertársunk vöröskereszt-egylete, a Vörös Félhold jávára dr. Kunos Ignác, az európai híri orientalista tudós, a budapesti keleti kereskedelmi akadémia igazgatója előadást tart. Az előadást, miután a rendes vasuti menetrend ismét életbe lépett, Kunos Ignác most vasárnap, február 21-ikén tartja meg a kaszinótársulat nagytermében. A kitünő tudós „Keleti kulturképek” címen fogja ismertetni a kelet esodás világát s előadását színessé teszi majd egy bájos fiatal leánykának, Alexandrovics Mariskának a szavalása, aki Kara Gunduz ismert török költő „Óda a szövetségesekekhez” című aktuális versét fogja elszavalni bevezetéként. Az előadás pontosan délután 4 órakor kezdődik s a belépő díj, melyet egészében a Vörös Félhold jávára fordítanak, személyenként 2 korona. Jégyek előreválthatók Magold Lipót könyvkereskedésében és a kulturegyesület titkárságánál.

— Háziezredünk hősiessége. Az utóbbi napok győzelmes és eredményteljes csatáiban háziezredünk ismétellen hősiiesen harcolt s bizonyára öröme szolgál olvasóinknak, ha a következő táviratot nyilvánosságra hozzuk:

„A cs. és kir. hadtestparancsnokság a 29-ik gyalogezrednek a január 24-iki csatában tanusított nagy dicseretet érdemlő magatartásáért különös elismerését fejezi ki”.

— Pap Dezső kitüntetése. Dr. Pap Dezső földbirtokos, Pap Géza báró testvére már a háboru kezdete óta mint tartalékos huszárfőhadnagy teljesít nehéz parancsörtszti szolgálatot a harctéren. Az első hónapokban a galicizai harctéren, november óta pedig a német csapatokkal az oroszországi harctéren küzd s a harcokban tanusított vitészségét most királyi elismerés koszoruzta. Mint ugyanis a hivatalos lap legutóbbi száma közli, a király megparancsolta, hogy dr. Pap Dezső 2. huszárezredbeli tartalékos főhadnagynak az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a legfelső elismerés tudtul adassék.

— A 19–24 éves népfölkelők sorozása. Nagybecskereken az 1895., 1896. és 1891-ben született népfölkelők bemutató szemléje március hó 3., 4. és 5. ik napjain lesz, amikor az összes jelentkezőre kötelezetteknek már az első napon meg kell jelenni a szemlén.

Hósi halál. Nagyszentmiklósról írják: Stoits István, a pomázi gör. kel. szerb egyház tanítója, az északi harctéren szerzett súlyos betegségében, életének 30. évében f. hó 7-én Budapesten elhunyt. Hült tetemét Pomázra vitték és az ottani gör. kel. szerb temetőben helyezték örök nyugalomra. Nagyszentmiklóson lakó szülei iránt, kik egyetlen gyermekeiként és egyedüli támaszukat veszítették el az elhunytban, általános a részvét.

— Az árpa maximális ára. A rendőrség tudatja a közönséggel, hogy az árpanak maximális ára métermázsánként ujabbán 28 koronában állapított meg.

— Halálozás. Hoffmann Vilmos perjamosi tanító hétfőn rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt harminc éve működik a tanítói pályán s a népoktatás terén nagy érdemei vannak. Temetése kedden volt Perjamoson nagy részvét mellett, amely alkalommal Szauer Mátyás, a nagyszentmiklósi tanítói fiókkör elnökhelyettese bucsuztatta el az elhunytat.

— A kisözi Vöröskereszt. Kisözről írják: Vasárnap tartotta a Vöröskereszt itteni fiókegylete rendes évi közgyűlését. Az elnöki jelentés szerint a fiók a háboru során igen élénk tevékenységet fejtett ki. Az egylet 50 ágyas kórházat tart fenn s eddig 149 beteget és sebesültet ápolt, akik valamennyien meggyógyultak. A kórházban a központ részéről Csekonyics Endre gróf vbtt. kir. biztos, Lipthay Frigyes báró és Rohonczy Gedeon tettek látogatást a kórházban s teljes megelégedésüket fejezték ki. A közgyűlésen megejtették a választásokat és elnökül egyhangulag Jäger S. plébánost és Vogelt Annát választották meg.

— Hangversenykritika Przemyslből. Február 5-ől keltezett dátummal levelet hozott a repülőposta Przemyslből Szegedre, Fichtner Sándornak, az 5. honvédgyalogezred karmesterének. A levél, eltérőleg a többektől, nem a Przemysl körül dúló harcokról, a bajtársak egészségi állapotáról ad hírt, hanem az 5. honvédgyalogezred zenekarának egy hangversenyéről számol be oly nyugodt hangon, mintha a körülzárt várban most nem dörmögnek az ágyuk, hanem kizárólag a Mendelssohn-koncert művészi előadása képezné a vár egyetlen és legfőbb eseményét. A kritika, melynek küldője egy zenészmester, kissé szigorú, a szereplők iránt nincs tulságos méltánylással. De talán, ha meggondoljuk, hogy Przemyslben bizony nem valami könnyű az élet, a szereplők hibáit könnyen megbocsáthatjuk.

A levelet egyébként itt közöljük:

1915 febr. 5.

Igen tisztelt Karnagy Ur!

Az utóbbi időben többször volt a szegedi honvéd vonós zenekarnak alkalma zenei műveltségét és gyakorlottságát az itteni publikummal megismertetni. A publikum tulnyomóan katonatisztekéből áll, a hölgyeket ugyanis Röntgen-sugarakkal világítják meg, hogy nincs-e közöttük női ruhába öltözött kém. A röntgenezés eredménye feltűnő, mert az utolsó koncertünkön nem tudtam tizenöt hölgnél többet összeolvasni. Ez a hangverseny február 2-án volt, a következő programmal:

1. Mendelssohn-koncert. Hegedűn játszotta egy Steinbach nevű violin-virtuóz. A játéka után rájöttem, hogy violin-virtuóz magyarul annyit jelent, hogy szélhámos és többszörös kotta-rablógyilkos. A dirigens egy Engel Erich nevű hadnagy volt, akiről azt mondták, hogy a Berlin-charlottenburgi opera karmestere, aki azonban nem egyéb, mint egy ügyes amatőr, ügyetlen kézmozdulatokkal. Így természetesen nagvon kevés eredménnyel tudott hálaszni a mi zenei tengerünkben, melynek náuszait csak Fichtner zsenialitása tudja napfényre csalogatni.

2. Saint-Saens zongoraversenyét kísértük ezután, Srvienszka Janina kisaszszony játszotta elég ügyesen, de kevés kifejező képességgel és hidegen. A második tételnél egy részzel meg akart szólni,

de mi utána szaladtunk és szerencsésen végére is értünk 51 taktus kihagyásával anélkül, hogy az ugrást megbeszéljünk volna.

3. Ez a szám már valamivel jobb volt. A „Mesterdalnok” harmadik felvonásának ötödik jelenetét játszottuk, bár a hadnagy ur ezt is meguntatta velünk a sok megállás miatt.

Mi megszoktuk a szép, nagy és nehéz munkát ügyes vezetés mellett. Könnyű akkor dolgozni. Szeretett karnagy urunkat üdvözljük és minden jót kívánva reméljük a viszontlátást és az együttműködést.

Tisztelettel

Janovits József.

— Koszoremegváltás. Mieskey Vince törökkanizsai tb. főszolgabíró halála alkalmával koszorúikat megváltották: Törökkanizsa—józseffalvai temetkezési egylet 50 K, Törökkanizsa—józseffalvai inar-testület 20 K, Ocskay Miklós 15 K, Spitzer Mór Ökeresztur 10 K, Katkits Antal 4 K, Balogh István 3 K, Berninger Mátyás ifj. 2 K, Berninger Ferenc 2 K, Katkits Gáspár 2 K, Papp Imre 2 K, Szalkay Pál 2 K, Sznopek János 2 K. Összesen 114 korona, mely összeg „Mieskey Vince-alapítvány” cím alatt a Törökkanizsai Kerületi Takarékpénztárba tétetett. Ez összeg kamatai a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett törökkanizsai és józseffalvai elemi iskolás gyermekek között fog jutalmul kiosztatni.

— A temesvári kereskedelmi és iparkamara a hólabdaszerű elárúsítások ellen.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltség figyelmét azokra a visszaélésekre, amelyeket külföldi cégek az ugynevezett hólabda vagy kavina rendszerű elárúsítás által okoznak. Ez az elárúsítási mód abban áll, hogy a kereskedő bizonyos számú és meghatározott értékű szelvényből álló füzeteket bocsát ki, oly feltétellel, hogy egy-egy szelvényfüzet tulajdonosa, ha a füzetben levő szelvényeket egyen kívül tovább adja s az új szelvénytulajdonosok a szelvényeknek hasonló feltételek mellett leendő további eladása céljából szintén vásárolnak egy-egy szelvényfüzetet, a részére megmaradt egy szelvény ellenében megkapja a kikötött s az egy szelvény áránál jóval nagyobb értékű árucikkeket. Ez az elárúsítási mód tisztára a közönség megtévesztésére irányul, mert hiszen a forgalomba hozó cég az árut csak akkor adja ki, amikor nem egy szelvénynek, hanem a négy vagy öt szelvényfüzetnek az ára ténylegesen a kezéhez jut és hogy minél szélesebb körre terjesztődtek szét a szelvények, a közönségnek annál hatványozottabban szélesebb rétegei maradnak az utolsó szelvények értékesítésének lehetősége nélkül, ezeknek ak ára pedig az elárúsító cég nyereségét képezi. De eltekintve ettől, beleütközik ez a mód az ipartörvénynek a főmegeas vásárlásra ingerlő módon történő elárúsítás korlátozó intézkedéseibe is, ugy, hogy az 1900. évi 70055. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében ily rendszerű elárúsításra engedély egyáltalán nem adható, sőt az 1900. évi 82268. sz. rendelet az erre vonatkozó hirdetményektől és jegyzetfüzetektől a postai szállítási jogát is megvonta. Miután azonban a kihágást elkövető külföldi céggel szemben a kihágási eljárás nem indítható meg, a postai szállítási jogának megvonása pedig könnyen kijátszható, mindezek az intézkedések csak kevés védelmet nyújtanának a hazai ipar és kereskedelem érdekeinek. A temesvári kereskedelmi és iparkamara épp ezért már az 1909. évben javaslatot terjesztett a miniszter ur elé, hogy a hólabdaszerű eladásban közreműködőknek, tehát a szelvények eladóinak a bünrészességét állapítsa meg.

A kamara által indított mozgalom eredményével is járt, amennyiben a kereskedelemügyi miniszter ur 44113/1911. számú elvi határozatával arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok az egyének, akik a hólabdaszelvényeket tovább adják, személyükben ugyan a tisztességtelen verseny kihágását nem követik el, hanem azzal a ténykedésükkel, hogy a szelvényeket tovább adják, a kihágás elkövetését előmozdították és így mint részesek büntetendők. Mióta a miniszter urnak ez az álláspontja ismeretes lett, a kamarának minden esetben sikerült a hólabda-üzemek elterjedését megakadályozni. Most ismét panaszok merültek fel, hogy egy külföldi cég vászonra vonatkozó hólabdaszelvényeket igyekeznek a Délvidéken forgalomba hozni. A kamara felhívja a vásárló közönség figyelmét arra, hogy a szelvények terjesztésétől a saját érdekében óvakodjék, mert feljelentés esetén kihágási bünrészesként büntettetni fognak.

Magyar-horvát testvériség.

Horvátországból egyremásra érkeznek Tisza István miniszterelnökhöz az üdvözlő és hálafelelő, táviratok azért a nagyjelentőségű beszédért, melyet nemrégiben a háború jótékonyasága szolgálatában rendezett szövetségi hangversenyen tartott s amelyben egvebék közt magaslaton emlékezett meg a horvát katonákról is, akik — ugymond — hűségben és vitézségben méltó párjaivá lettek a magyar katonáknak. Ez elismerő szavakkal kapcsolatosan aztán szerfölött finom tapintatossággal, nagy melegséggel, mindazentúl nem kisebb őszinteséggel és nyíltsággal, rátért a miniszterelnök a magyar-horvát politika kényes területére is e témáról szólván, olyan hurokat ütött meg, melyek hivatva vannak arra, hogy úgy Magyar-, mint Horvátországban élénk visszhangot és maradandó testvéri érzést keltsenek. Aminthogy már eddig csakugyan keltettek is.

Tisza István gróf eme nevezetes beszédében visszapillantván a multra, azoknak a dicsőséges időknek emlékét idézte fel, amikor magyar és horvát vitézek, a maihoz hasonló testvéri együttérzésben, vállvetve küzdöttek a közös ellenség ellen s amikor még közös Zrinyi Miklósiak voltak: egyik a szigetvári hős, másik a költő és hadvezér, akik egyképpen voltak hű fiai egy magyar, mint a horvát nemzetnek. A régebbi multnak ez a közös megértő, békességszerző és szeretetkeltő szelleme tért vissza a két testvér közé a most folyó nagy háborúban, melynek dicső fegyvertényei közelebb hozták bennünket ismét egymáshoz s amely dicső fegyvertények kell, hogy forrásai legyenek egyfelől minden magyar ember szívében a föltámadó szeretetnek, megbecsülésnek és bizalomnak horvát testvéreink iránt, viszont azonban forrásai kell, hogy legyenek a Dráván túl is ama tanulságnak, hogy a horvát nemzeti szellem, a horvát nemzeti eszme is tévutakon jár, ha kétes értékű áramlatok szennyes hullámai által viteti magát s hogy tehát a horvát nemzeti eszmének is ott kell keresni az érvényesülést biztos alapját, ahol apáink lefektették: az évezredes magyar állam kebelében, abban a történelmi és jogi alapon, mely teljesen biztosítja a horvátok számára az egyéni szabad fejlődést, de csakis — állami kapcsolatban a testvér magyar nemzettel.

Klasszikus tömörségű, kristálytisza, világos, félre nem érthető szavak ezek s egyben nagy határozottsággal megvonó föltételek határvonalai, melyeken belül biztosítva van a szabad mozgás, ellenben korlátozva, sőt végképpen lehetetlenné téve minden efféle tévelygés, aminőket nemrégiben még trializmus meg délszláv álmok stb. hangzatos nevei alatt ismerünk.

Örömmel jegyezzük fel, hogy a horvát közvélemény készséggel elfogadta a drávántuliak állami és nemzeti érvényesülésének Tisza gróftól megszabott eme föltételeit, mert mint említők, a horvát közélet és társadalom minden rétege, törvényhatóságok és testületek, publicisták és politikusok egyaránt a legnagyobb el-

ismerés hangján emlékeznek meg Tisza beszédéről.

Félreérthetetlen jele ez a megértésnek és testvéresülésnek, melyet mi magyarok is lelkesen óhajtunk s amelyért készen vagyunk örökre elfelejteni a Jel-

lasicsok korát, ha tudjuk, hogy cserébe ismét a Zrinyiek, Zrinszkiek idejének fölkelő napját üdvözölhetjük.

Ezen a cserén egyönnk se veszthet. Magyar és horvát egyaránt csak nyer.

Magyar katonák a német fronton.

Hindenburg a magyar katonákról. — Bevonulás Pietrkovba. — Muszkafogás Szulejovnál.

— febr. 10.

A magyar katonák mesébe illő vitézsége, határtalan vakmerősége, acélizma és haláltmegvető bátorsága ma már a világ minden részében csodálatot, tiszteletet és bámulatot kelt. A legnagyobb hadvezérek is meleg elismeréssel adóztak a magyar fiuk megbecsülhetetlen hadiszolgálatának s most legutóbb a fanatikus imádott német tábornok, Hindenburg is kiállította róluk a vitézségi bizonyítványt.

Eppogy, mint délen és északkeleten, az északnyugati német fronton is egymásután tüntetik ki magukat a magyar bakák.

Egy sebesült magyar tiszt, aki a németek oldalán harcolt, valóságos esodákat beszél katonáinkról, akik a németek teljes rokonszenvét és szeretetét élvezik. Ez a tiszt az északnyugati harctéren sebesült meg s négyheti szabadságra jött hazra. A következőket beszélte vitéz katonáinkról:

— Mielőtt a magyarok bravuros eseményeit vázolnám, elmondom, hogy miként vélekedik rólunk Hindenburg, akiért minden magyar és német katona egyaránt rajong. Az „Atya” — így hívják a katonák a tábornokot — minden alkalmat felhasznál arra, hogy megdicsérje egy a német, mint a magyar katonákat. Hindenburg gyakran keresi fel a frontot s pihenő idején sorra látogatja a lövészárkokat is s mindenkihez van egy nyájas, lelkesítő szava. Egy alkalommal, amikor magyar tisztek közé jutott, meleg hangon mondta:

— Uraim, rendkívül meg vagyok elégedve önökkel és legényeikkal. Én a történelemből is jól tudtam, hogy az önök nemzetének fiai rettenhetetlen harcok s ha arra kerül a sor, bármily módon is kivívják a győzelmet. Amit azonban én tapasztaltam önökről, ezt jóleső érzéssel állapítom meg, felülmul minden képzeletet. A legvakmerőbb fantázia sem képes olyat kitalálni, amire a magyar katonák ne vállalkoznának. Uraim, bámulom önöket és a Mannschaftjüket, igaz szívvel, büszkeséggel gratulálok fényes és hervadhatatlan érdemeikhez.

— Ezeket mondotta Hindenburg és sorra kezet szorított a közelében álló magyar tisztekkel, akik meghatottan, mély tisztelettel hajoltak meg a hatalmas és hős német generális előtt.

— Hadd beszéljek most egyet-mást a magyar fiuk viselkedéséről.

December közepén Pietrikov felé vonultunk előre. A bakák magyar katonáinkat fütyültek és észre sem akarták venni a gyilkos hideget, amely körülölelte testüket és közel igyekezett férközni hozzájuk. A meleg felszerelés megvédte őket az éles levegőtől, csak arcukat csipkedte pirosra a hideg. A nótákat eltanulták a németek is és együtt fütyültek azokat a mi katonáinkkal. Hosszu masírozás után, éjjeli egy óraker történt az „Angriff”, közvetlenül a város előtt. Négyes svarmléniába fejlődve kezdtük meg a harcot, amely négy óra hosszat tartott megszakítás nélkül. Az ostrom alatt is folytatták a fütyülést a miénk s a németek sem hagyták lefőzni magukat. Olyan hangversenyt rendeztek, amilyent ritkán hallottak az oroszok. A gránátok és bombák kontráztak hozzá és hajnali öt óraker befejeződött a koncert: szabad volt az út Pietrikovba.

— A derengés halványan világította meg a házak körvonalait, amikor a vortrupp lépéseitől visszhangzottak a esőndes utcák. Az ottmaradt nép lelkes öröm-

mel üdvözölte katonáinkat és az utcán térdelve adtak hálát a Gondviselésnek, hogy fölszabadultak az orosz uralom alól. A vortrupp az Európa-szálloda udvarán tíz orosz tisztet és husz közlegényt talált. Megadásra szólították fel őket, mire azok eldobták fegyvereiket és követték katonáinkat. A patrull visszaérkezte után csapataink bevonultak a városba, amelynek lakói ragyogó arccal, boldogan etették, itatták őket. A tisztek az Európában helyezkedtek el, a legénység pedig az iskolákban, a muzeumban és színházban telepedett le, ügyelve arra, hogy kár ne essék valamiben. A katonaság egy része Pietrikovban maradt, míg a többi — jó magam is köztük voltam — folytatták diadalutjukat Szulejov felé. Itt befeküdtünk a lövészárkokba és megkezdődött a tánc. Az oroszok csak gyengén viszonozták heves tüzelésünket, azután három órai harc után mi is megpihentünk. Éjszaka volt már és csak a hó fénye világított, amikor három muszkát hozott a feldwache, azzal a jelentéssel, hogy ezek fogságunkba akartak kerülni, azért jöttek. A foglyok azután elmondták, hogy több társuk szeretne még átjönni, de nem mernek. Századparancsnokunk ekkor kérdést intézett a legényekhez: ki vállalkozik arra, hogy egy levéllel átmenjen a közeli ellenséges lövészárkokhoz. Magyar és német katona egyforma készséggel ajánkozott. Parancsnokunk két magyar fiut választott ki: Lükő Lajos öreg rezervistát és Zsoldos Sándort, egy tizennyolc éves ifjút, aki a háború kitörésekor önként lépett be a hadseregbe, mint egyéves önkéntes. A rezervista és a fiatal önkéntes elbucsztak a tisztektől és a legénységtől, azután hasonesuszva indultak neki az utnak. A mi feldwachenk ezerlépésnyire állott az ellenségtől, tehát a távolság nem volt nagy. Az első őrség nem vett észre semmit, de a második elküldte magát:

— Sztoj! (Állj!)

— A földön kuszók egy vastag fa törzse mögé bujtak, az őrség azt hitte, hogy tévedett és abbahagyta a kutatást, még csak nem is lövöldöztek a posztok, hanem folytatták az abbahagyott krumplisütést. Most már csak az avisopost volt hátra. Ez nem vett észre semmit s a két katona szerencsésen elérkezett az orosz lövészárkokhoz. Zsoldosnál volt a levél, letette a dekungra és visszafordultak. A hasonesuszásban meglehetősen kifáradtak és térdenállva igyekeztek vissza a német táborba, ahol nagy örömmel látták, hogy egyiknek sem történt baja. Egy órával később kétszázötven orosz jött át a mi frontunkra és boldogok voltak, hogy otthagyhatták az oroszok táborát.

Lükő Lajost és Zsoldos Sándort örvetetővé nevezték ki és mindkettőt kiüntetésre ajánlották.

Darvas Henrik.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Hirdetések.

Adóügyekben jártas egyén

azonnali alkalmazásba léphet.

Bővebbet a csókaai jegyzői hivatalban szerezhetnek.

BODNÁR SÁNDOR, jegyző.

145-11

Torontái iparművész

jutányosan készít művészi díszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.92

Nagybecskereki izr. hitközség előjárósága

55. sz. 1915.

144-3.1

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétünnep alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétünnep kenyerék

(macoth) előállítására, valamint macothból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csakis az általunk hozott készítményből szerezhetik be szükségletüket. Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macothnak, vagy macothból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezésétől a városi rendőrség esetről-esetre értesítve leendő és így azon jogunkat, hogy az idegen helyről behozott fent elősorolt készítményeket hatóságilag elkoboztassuk, a leghigorubbban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1915. évi február hó 16-án.

Az izraelita hitközség előjárósága:

Löffler Jónás, titkár.

Dr. Pollák Győző, elnök.

88-915. szám.

142-3 2

Hirdetmény.

Csebbe község jegyzői irodájában jegyzői, de különösen adóügyekben jártas egyén 4 kor. napidij mellett azonnali belépésre alkalmazást nyer a hadba-vonult segédjegyző távolléte tartamára Ajánlatok másolatban okmányolandók.

Csebbe, 1915. évi február hó 9-én.

Községi előjáróság.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala.

MEGHIVÓ

A „KÖZTISZTVISELŐK FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE”

1915. évi február hó 25-én délután 5 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- Elnöki megnyitó és 2 jegyzőkönyvhitelítő kijelölése.
- Az igazgatóság 1914. évi üzleti jelentése.
- Az 1914. évi mérleg előterjesztése.
- A felügyelő-bizottság jelentése.
- Javaslat az 1914. évi nyereség hováfordítása tárgyában.
- Négy igazgatósági tag választása.
- Ügyvezető-titkár és helyettes titkár választása.
- Alapszabály változtatás.
- Indítványok. (Közgyűlés előtt 6 nappal beadandók.)

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
Pénztár 144 72	Részjegytőke 17320 —		Személyzet fizetése 4568 74	Mult évi nyereség- át hozat 31 91	
Óvadék 911 70	Tartalékalapok 3179 47		Ház- és telephér 1200 —	Árkon 13070 01	
Követelések 13401 16	Vásárlási árvisszatérítés 1364 83		Adó 1676 61	FC. ó kamat 195 —	
Árukészlet 22657 78	Óvadék 911 70		Leírás fölszerelésből 274 22	Külfélék 1 08	
Üzleti fölszerelés . 1371:11	Hitelezők 11634 07		Üzleti költségek 1776 25		
le 20% 274:22	Nyereség:		Nyereség:		
	Mult évi át hozat 31:91		Mult évi át hozat 31:91		
	1914. évi nyereség 3770:27	3802 18	1914. évi nyereség 3770:27	3802 18	
		38212 25		13298 —	13298 —

Kivonat a forgalmi kimutatásból:

Pénztár forgalom	231096:45 K
Áru forgalom:	
Fűszer- és vegyesáru	175059:04 K
Vaj	12263 37 „
Szén és kocsz	20148:24 „
Fa	16869 76 „
Ruhaszövet	4224:28 „
Összesen	228564:69 K

A pénzkezelésért:

Miklós György,
m. kir. pénzügyi számellenőr.

A könyvelésért: Az igazgatóság megbízásából

Szenes Adolf,
tanár, elnök-helyettes.

Nagybecskerek, 1914. évi december hó 31.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete” igazgatósága:

Jankó Ágost , altáplán, elnök.	Szenes Adolf , polg. isk. tanár, elnök-h.	Tóth István , mia. tan. pénzügyigazgató.	Dr. Laczkovich Gyula , jogügyi tanácsos.	Harczer József , főgimn. tanár.	Bogcha Márton , árvaszéki elnök.
	Lowieser Imre , főszolgabíró.	Strosz Béla , városi főjegyző.	Marton Andor , gazd. egyleti titkár.	Szabóky Károly , iparfelügyelő.	

Megvizsgáltuk, a könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk. — Nagybecskerek, 1915. évi február hó 12-én.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete” felügyelő-bizottsága:

Erdős Béla , tanár.	Sipos Izidor , p. ü. számvizsgáló.	Bányai Jakab , igazgató-tanító, elnök.	Sipper Lajos , p. ü. számellenőr.
-------------------------------	--	--	---

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadta Pleitz Fer. Pál.